

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ รายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา จังหวัดสงขลา

Effects of Learning Management by using Lecture Method with Graphic Organizer Techniques and
The Questioning on the Learning Achievement and Retention in Soc 32102 Economic of Mathayomsuksa
5 Student at Hatyaiwittayalaisomboonkulkanya School Songkhla Province

วิชัย วงศ์สุวรรณ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง 4) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม 5) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง 6) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 51 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t - test) แบบ dependent และ F - test (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) นักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม อยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73

คำสำคัญ: วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้
¹ ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา จังหวัดสงขลา

บทนำ

การศึกษานับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรอันมีค่า และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระราชทานแก่คณะครู และนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล ความตอนหนึ่งว่า “... การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง และพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะ กับทุก ๆ ด้าน สังคม และบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ...” (มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย และมูลนิธิสคสรี-สฤชดีวงศ์. 2543 : 87)

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจึงมีการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร การศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น โดย สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เป็นสาระหนึ่งที่ถูกกำหนดให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้น ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และมาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทาง เศรษฐกิจในสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 58,66) จากผลทดสอบระดับชาติ (O - NET) ปีการศึกษา 2556 – 2558 สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาปลาย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ดังแสดงตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ในระดับประเทศ และระดับโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ- กุลกันยาปีการศึกษา 2556 – 2558

คะแนน	ปีการศึกษา 2556		ปีการศึกษา 2557		ปีการศึกษา 2558	
	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ
ค่าเฉลี่ย	42.76	30.59	54.66	38.93	57.16	48.76
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	16.33	14.20	17.75	19.45	12.42	11.10

จากข้อมูลในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย จากการทดสอบระดับชาติ (O - NET) อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา อยู่ในระดับผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำ ในปีการศึกษา 2557 และ 2558 ซึ่งเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชาติ (O-Net) ในระดับที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ยังอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากเนื้อหาสาระในวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องไกลตัว นักเรียน ไม่สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีการเรียนรู้ในห้องเรียนไปเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้ หรืออาจจะเกิดผลสืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ดังที่วิชย์ วงศ์สุวรรณ (2558 : 124) โดยสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดสงขลา ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่าสาเหตุที่มีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอยู่ในระดับต่ำ มีสาเหตุทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน ที่ส่วนใหญ่ยังคงใช้

วิธีการสอนแบบบรรยาย และขาดเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน และ ด้านผู้เรียนพบว่า นักเรียนจดจำข้อมูลที่เรียนผ่านมาแล้วไม่ได้ เมื่อเรียนในเรื่องต่อ ๆ ไป จึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์ในบางเรื่องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน ดังนั้นหากนักเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่สามารถจดจำทฤษฎีในเรื่องแรก ๆ การเรียนในหัวข้อต่อไปก็ไม่มีโอกาสทำให้เข้าใจยากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เช่นกัน ดังนั้นการเลือกวิธีสอนหรือเทคนิคการสอน เพื่อนำมาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นับว่ามีส่วนสำคัญที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสามารถจำจดเนื้อหาที่เรียนผ่านไปแล้วได้นาน นั่นคือมีความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า เทคนิคกราฟิก เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ดังที่พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544 : 126 – 127) และทีศนา แคมมณี (2545 : 386) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เทคนิคผังกราฟิก สรุปความว่า การนำเทคนิคกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ดีและจดจำได้นานขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ฉลาดกิจ (2553 : 88 - 89) เกษมศักดิ์ หนูชุม (2552 : 66 - 67) มโนทย์ ชูพรหม (2554 : 110 - 111) ที่ได้นำเทคนิคกราฟิกไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าการนำเทคนิคกราฟิกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคนิคกราฟิก เป็นเทคนิคการสอนประเภทหนึ่งที่เหมาะสมในการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถนำมาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นการนำกราฟิกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ดังผลจากการวิจัยของนงนรีน เจ๊ะมามะ และศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ุ (2557 : 16) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก โดยนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นสรุปความว่า “การใช้ ผังกราฟิกช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอดที่เห็นภาพชัดเจน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และเชื่อมโยงเนื้อหาได้ดีขึ้น ช่วยให้จำและระลึกข้อมูลที่ซับซ้อนได้”

ขณะเดียวกันวิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method) เป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยชิน และนิยมนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นวิธีสอนที่ครูเป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ และนำมาบรรยายให้ผู้เรียนฟัง และถูกมองว่าเป็นวิธีสอนที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ และไม่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนได้ แต่ในความเป็นจริงวิธีสอนแบบบรรยายเป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน และสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาสาระที่ครูกำลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เพียงแต่ครูจะต้องนำเทคนิคการสอนอื่น ๆ มาจัดกิจกรรมร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย ดังที่ทีศนา แคมมณี (2555 : 15) และสมชาย ชูชาติ (2538 : 100- 101) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำวิธีสอนแบบบรรยายไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ สรุปความว่า ผู้สอนควรนำสื่อ หรือเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ร่วมกับการสอนแบบบรรยายก็จะส่งผลทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิคกราฟิก หรือผังกราฟิก เป็นเทคนิคในการนำเสนอข้อมูล ความรู้ หรือความคิดออกมาโดยใช้แผนภาพแบบต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่นำเสนอขึ้นได้ถูกจัดกระทำโดยผ่านกระบวนการคิด ผังกราฟิกเป็นสิ่งที่แสดงความคิดที่เป็นนามธรรม ให้ออกมาเป็นรูปธรรม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น และสามารถจดจำได้นาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ โสภภาพรรณ สุวรรณแสง และเกื้อกุล คุปรัตน์ (2525 : 10) ปรียา ศุภวงศ์ (2543 :24) และเกษมศักดิ์ หนูชุม (2552 : 23) กล่าวว่า การนำกราฟิกมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องได้นานขึ้นกว่าการสอนโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียว

นอกจากนั้นเทคนิคการใช้คำถาม ยังเป็นเป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ครูผู้สอนควรนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ เนื่องจากการใช้คำถามในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว สามารถตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอนหรือไม่ รวมทั้งช่วยเน้นประเด็นสาระสำคัญสำคัญ ดังที่ เสริมศรี ไชยศร (2539 : 93 – 95) วัฒนาพร รัชงษ์ (2542 : 24) สุวิมล เขี้ยวแก้ว (2542 : 38) สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 76) บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 74) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปความว่า “การใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย อาทิ ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ช่วยกระตุ้นความคิด และความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเน้นย้ำประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน การทบทวนบทเรียน รวมทั้งช่วยในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่กำลังศึกษามากน้อยเพียงไร ” และจากผลการวิจัยของ อุมารณณ์ ไชยเจริญ (2556 : 139) และ แผงกมล เพชรเกลี้ยง (2556 : 109) ซึ่งได้นำเทคนิคการใช้คำถามไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ผลปรากฏว่าสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถามมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

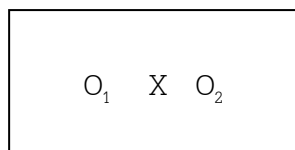
1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม
4. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม
5. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม
6. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 1 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 1 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง โดยการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อน - หลังการทดลอง (One group pretest - posttest design) (ปรีชา เนาวีเย็นผล, 2549 : 141 - 142) โดยมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

X		หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม
O_1		หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน
O_2		หมายถึง การทดสอบหลังเรียน หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

กลุ่มประชากร และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่เรียนรายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ จำนวน 5 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 242 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่เรียนรายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ จำนวน 51 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ จำนวน 9 คน ระดับผลการเรียนปานกลาง จำนวน 32 คน และระดับผลการเรียนสูง จำนวน 10 คน โดยใช้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของระดับผลการเรียนเฉลี่ย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เป็นหลักเกณฑ์ในการจัดแบ่งระดับกลุ่มนักเรียนดังนี้

กลุ่มที่ 1 ระดับผลการเรียนต่ำ คือนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไถลระหว่าง 0.00 - 24.99

กลุ่มที่ 2 ระดับผลการเรียนปานกลาง คือนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไถลระหว่าง 25.00 - 74.99

กลุ่มที่ 3 ระดับผลการเรียนสูง คือนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไถลตั้งแต่ 75.00 ขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้การทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม จำนวน 7 แผน ๆ ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 14 คาบ โดยทุกแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด และค่าดัชนีความสอดคล้องทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่า 1.00 สำหรับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1.1 นำเข้าสู่บทเรียน นำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน มาเสนอผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา โดยใช้บทความ ข่าวหน้าหนังสือพิมพ์หรือแผ่นโปสเตอร์ ฯ เป็นต้น

ขั้นที่ 1.2 แจกจุดประสงค์ของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งผู้เรียนจะต้องบรรลุจุดประสงค์อะไรบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเป้าหมายในการเรียน

ขั้นที่ 1.3 ทบทวนความรู้เดิม โดยทบทวนความรู้เดิมที่ผู้เรียนได้ศึกษาไปแล้วเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา หรือที่เคยศึกษามา เป็นการกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ นำเสนอความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียนโดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการจัดกิจกรรม รวมทั้งการนำเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป นักเรียนและครู ร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสุ่มถามนักเรียน และหรือประเมินจากการตอบคำถามในใบกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทดสอบหลังเรียน และหรือการตอบคำถามในใบกิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ ชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ กับข้อคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความถูกต้องเชิงเนื้อหา ปรากฏว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 หลังจากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 250 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนก และค่าดัชนีความเที่ยง ผลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนีความง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ค่าดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.56 และค่าดัชนีความเที่ยง 0.80

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

5 คนประเมินความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการประเมิน ปรากฏว่าแบบประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 หลังจากนั้นนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และค่าดัชนีความเที่ยง ผลปรากฏว่าแบบประเมิน มีค่าอำนาจจำแนก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ โดยแต่ละข้อมีค่า t สูงกว่า 2.390 และค่าดัชนีความเที่ยงเท่ากับ 0.86

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากกลุ่มทดลองตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้ เศรษฐศาสตร์รายวิชา ส 32101 เศรษฐศาสตร์ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น จำนวน 7 แผน รวมเวลา 14 คาบ

3. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 1 หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบจำนวน 14 คาบ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับเดียวกับทดสอบก่อนเรียน แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนหลังเรียนครั้งที่ 1 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

4. นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 2 โดยทิ้งช่วงระยะเวลาจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 1 จำนวน 4 สัปดาห์ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกับทดสอบหลังเรียน ครั้งที่ 1 แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนหลังเรียนครั้งที่ 2 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน กับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน โดยใช้สถิติ t - test แบบ dependent

4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

1) นักเรียนระดับผลการเรียนต่ำ ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ใช้สถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric statistics) โดยการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Signed Ranks Test)

2) นักเรียนระดับผลการเรียนปานกลาง ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน กับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน โดยใช้สถิติ t - test แบบ dependent

3) นักเรียนระดับผลการเรียนสูง ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ใช้สถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric statistics) โดยการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Signed Ranks Test)

4.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน โดยใช้สถิติ F - test

4.4 การศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ครั้งที่ 2 โดยใช้สถิติ t - test

4.5 การศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

1) นักเรียนระดับผลการเรียนต่ำ ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 2 ใช้สถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric statistics) โดยการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Signed Ranks Test)

2) นักเรียนระดับผลการเรียนปานกลาง ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ครั้งที่ 2 โดยใช้สถิติ t - test แบบ dependent

3) นักเรียนระดับผลการเรียนสูง ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ครั้งที่ 2 ใช้สถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric statistics) โดยการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Signed Ranks Test)

4.6 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์คุณภาพ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำวิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส 32102 เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 – 3 ผลปรากฏดังตารางที่ 1 – 5

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D	$\bar{d}$	S_d	t
ก่อนเรียน	51	14.313	3.056			
หลังเรียน	51	26.235	4.082	11.921	3.778	22.535**

** $p < .01$; ($t_{50} = 2.423$)

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนได้สูงขึ้น

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

	N	Mean Rank	Sum of Ranks
POST – PRE Negative Ranks	9 ^a	5.00	45.00
Positive Ranks	0 ^b	0.00	0.00
Ties	0 ^c		
Total	9		

ผลการทดสอบ	Z	Asymp.Sig.
คะแนนก่อนเรียน – คะแนนหลังเรียน	-2.668 ^a	.008

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำได้สูงขึ้น

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน นักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนปานกลาง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D	$\bar{d}$	S_d	t
ก่อนเรียน	32	14.968	2.999			
				11.250	4.040	15.752**
หลังเรียน	32	26.218	4.345			

** $p < .01$; ($t_{31} = 2.457$)

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนปานกลาง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนปานกลางได้สูงขึ้น

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

	N	Mean Rank	Sum of Ranks
POST – PRE Negative Ranks	10 ^a	5.50	55.00
Positive Ranks	0 ^b	0.00	0.00
Ties	0 ^c		
Total	10		

ผลการทดสอบ	Z	Asymp.Sig.
คะแนนก่อนเรียน – คะแนนหลังเรียน	-2.089 ^a	.005

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนสูงที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงได้สูงขึ้น

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

แหล่ง	df	SS	MS	F	Sig.
ความแปรปรวน					
ระหว่างกลุ่ม	2	71.25	35.63	2.245**	0.00
ภายในกลุ่ม	48	761.93	15.87		
รวม	50	833.18			

** $p < .01$; ($.01F_2 50 = 5.18$)

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ระดับผลการเรียนต่ำ ระดับผลการเรียนปานกลาง และระดับผลการเรียนสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกันได้ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม

จากการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 – 5 ผลปรากฏดังตารางที่ 6 – 9

ตารางที่ 6 ความคงทนในการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D	$\bar{d}$	S_d	t
หลังเรียน ครั้งที่ 1	51	26.235	4.082			
หลังเรียน ครั้งที่ 2	51	25.705	3.436	0.529	2.003	1.887**

** $p < .01$; ($t_{50} = 2.704$)

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 1 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

ตารางที่ 7 ความคงทนในการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

	N	Mean Rank	Sum of Ranks
POST – PRE Negative Ranks	3 ^a	5.50	16.50
Positive Ranks	6 ^b	4.75	28.50
Ties	0 ^c		
Total	9		

ผลการทดสอบ	Z	Asymp.Sig.
คะแนนหลังเรียนครั้งที่ 1 – คะแนนหลังเรียน ครั้งที่ 2	-.720	.471

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ มีความคงทนในการเรียนรู้

ตารางที่ 8 ความคงทนในการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนปานกลาง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D	$\bar{d}$	S_d	t
หลังเรียนครั้งที่ 1	32	26.531	4.007			
หลังเรียนครั้งที่ 2	32	25.781	3.357	0.750	1.778	2.386**

** $p < .01$; ($t_{31} = 2.750$)

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนปานกลาง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนปานกลาง มีความคงทนในการเรียนรู้

ตารางที่ 9 ความคงทนในการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

	N	Mean Rank	Sum of Ranks
POST – PRE Negative Ranks	7 ^a	5.64	39.50
Positive Ranks	3 ^b	5.17	15.50
Ties	0 ^c		
Total	10		

ผลการทดสอบ	Z	Asymp.Sig.
คะแนนหลังเรียนครั้งที่ 1 – คะแนนหลังเรียนครั้งที่ 2	-1.244 ^a	.214

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มระดับผลการเรียนสูง มีความคงทนในการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม

จากการให้นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 51 คนตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม และการใช้คำถาม ผลปรากฏดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	การแปลความหมาย
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.29	0.71	มาก
1. ครูมีการทบทวนความรู้เดิมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องใหม่ ทำให้นักเรียนสามารถทบทวนความรู้เดิมและสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้ง่ายขึ้น	3.76	0.76	มาก
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้งทำให้นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียน	4.37	0.68	มาก
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการในการจัดกระทำข้อมูล อาทิ เขียนกราฟ แผนผัง แผนภูมิ ทำให้นักเรียนมีทักษะในการจัดกระทำข้อมูล	4.53	0.57	มากที่สุด
4. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้น	4.33	0.73	มาก
5. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.16	0.80	มาก
6. ครูใช้คำถามประเภท ทำไม เพราะ เหตุใด อย่างไร กระตุ้นความสนใจ และความคิดของนักเรียนอยู่เสมอ ช่วยทำให้นักเรียนได้ฝึกการคิด	4.51	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	การแปลความหมาย
7. ครูให้การเสริมแรงนักเรียนเป็นระยะ ทำให้นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก	4.20	0.59	มาก
8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามใน ประเด็นต่าง ๆ ที่นักเรียนมีข้อสงสัย	4.69	0.54	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดขึ้น ได้ฝึกให้ นักเรียนสร้าง และสรุปองค์ความรู้ด้วย ตนเอง	4.04	0.66	มาก
10. นักเรียนมีความสุขในขณะที่ครูจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.65	มาก
ด้านผลการจัดการเรียนรู้	3.92	0.71	มาก
11. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาใหม่ได้ง่ายขึ้น	3.96	0.48	มาก
12. นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาต่าง ๆ ได้นาน	3.67	0.62	มาก
13. นักเรียนได้เพิ่มพูนทักษะในการ จัดระบบข้อมูลโดยใช้กราฟิก	3.67	0.70	มาก
14. นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง	3.76	0.70	มาก
15. นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ไป วิเคราะห์สถานการณ์ในชีวิตจริง	4.00	0.74	มาก
16. นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชา เศรษฐศาสตร์ว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว และ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้	4.43	0.66	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	การแปลความหมาย
ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน	4.50	0.63	มากที่สุด
17. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.65	0.48	มากที่สุด
18. เข้าสอนตรงเวลา	4.45	0.67	มาก
19. มีความกระตือรือร้นขณะปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้	4.63	0.59	มากที่สุด
20. เน้นย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ของการรักษาระเบียบวินัยของ โรงเรียนและชุมชน	4.29	0.69	มาก
รวม	4.22	0.73	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และกราฟิก ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมากมีค่าเฉลี่ย 4.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อพิจารณาด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ด้านผลการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 และด้านพฤติกรรมครูผู้สอน อยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา และมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

1.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มระดับผลการเรียน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม พบว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ได้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกตามกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง พบว่านักเรียนทุกกลุ่มระดับผลการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกันเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ปรากฏว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีการสอนแบบบรรยายหากนำไปใช้ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ ก็สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้เช่นกัน ดังที่ วันเพ็ญ วรรณโกมล (2544 : 56) ทิศนา ขัมมณี (2555 : 15) สมชาย ชูชาติ (2538 : 100 – 101) และ ศิริพันธ์ ศิริพันธ์ และคณะ (2557 : 14 - 15) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายให้มีประสิทธิภาพสรุปความว่า วิธีสอนแบบบรรยายเป็นวิธีสอนที่สามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ หากผู้สอนได้นำสื่อการเรียนการสอน เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ ฯลฯ มาใช้ประกอบการบรรยาย หรือการนำเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น” ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำกราฟิกประเภทต่าง ๆ อาทิ แผนภูมิต่าง ๆ มาใช้ประกอบการบรรยาย จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งส่งผลทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ ปรียา ศุภวงศ์ (2543 : 24) กล่าวว่า เทคนิคกราฟิก จะช่วยทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น โดยที่เทคนิคกราฟิกเป็นได้ทั้งสื่อในการสอนของครู และยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งครูอาจใช้ในการสอนประกอบคำอธิบาย หรือเป็นแบบฝึกหัดส่วนนักเรียนหากรู้จักวิธีการสร้างแผนภูมิชนิดต่าง ๆ ก็จะช่วยในการจัดระเบียบข้อมูล พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรียา ศุภวงศ์ (2543 : 62) และเกษมศักดิ์ หนูชุม (2552 : 66) ที่ได้ทำการวิจัยโดยนำเทคนิคกราฟิกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน ขณะเดียวกันผู้วิจัยยังได้นำเทคนิคการใช้คำถาม มาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยายในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนเป็นระยะ ๆ รวมทั้งการให้ผู้เรียนได้ซักถามในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ หรือยังมีข้อสงสัย ซึ่งการใช้คำถามในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ เสริมศรี ไชยศรี (2539 : 93 – 95) วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 24) สุวิมล เขี้ยวแก้ว (2542 : 38) สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 76) บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 74) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้คำถามสรุปความว่า “การใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย อาทิ ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ช่วยกระตุ้นความคิด และความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเน้นย้ำประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่กำลังเรียน ช่วยทบทวนบทเรียน รวมทั้งช่วยในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่กำลังศึกษามากน้อยเพียงไร” สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาภรณ์ ไชยเจริญ (2556 : 139) และ แผงกมล เพชรเกลี้ยง (2556 : 109) ซึ่งได้นำเทคนิคการใช้

คำถามไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ผลปรากฏว่าสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขณะเดียวกันจากผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านพฤติกรรมครูผู้สอน ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ นักเรียนมีความสุขในขณะที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนอารมณ์ดียิ้มแย้มแจ่มใส ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และมีความกระตือรือร้นขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ทุกประเด็นนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ซึ่งอารมณ์และเจตคติของผู้เรียนจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ วรณิ ลิ้มอักษร (2546 : 71) ได้กล่าวว่า อารมณ์และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อสถาบันการศึกษา ต่อวิชาที่เรียน และต่อครูผู้สอน มีอิทธิพลในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจอยากรู้ อยากเห็น พยายามที่จะหาความสามารถในการเรียนอย่างเต็มที่ จนประสบความสำเร็จใน การเรียนตามเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบลูม (Bloom, 1976 : 139) และคลอสไมเออร์ (Klausmeier, 1980 : 320 – 321) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะคิดของผู้เรียนที่มีต่อครูผู้สอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่มีความสัมพันธ์ที่ดี และมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลจากการประเมินดังกล่าวจึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. การศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม ผลการวิจัยพบว่า

2.1 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักเรียนทุกกลุ่มระดับผลการเรียน ทั้งกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม พบว่านักเรียนทุกระดับผลการเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มโนทย์ ชูพรหม (2554 : 110 - 111) ที่ได้นำเทคนิคกราฟิกมาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2545 : 386) พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544 : 126 – 127) ได้กล่าวไว้ว่า การนำเทคนิคกราฟิก มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย และจดจำสิ่งที่เรียนได้นาน นั่นก็คือ ความคงทนในการเรียนรู้นั้นเองและเมื่อเปรียบเทียบกับความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง พบว่าความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนรู้แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนักจิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจำ ในปัจจัยระดับสติปัญญา ปรากฏว่าไม่พบความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างระดับสติปัญญากับความจำ เพียงแต่พบว่าผู้มีสติปัญญาสูงมักมีเทคนิคในการจำที่ดีกว่า และใช้เวลาในการจำน้อยกว่าผู้มีสติปัญญาต่ำ และยังพบอีกว่าเมื่อผู้ที่มีสติปัญญาต่ำจำสิ่งใดได้แล้ว มักจะจำได้นานไม่ค่อยจะลืม ทั้งนี้เพราะต้องใช้ความพยายามในการจำ และต้องใช้จำนวนครั้งในการทบทวนเพื่อให้จำมากกว่าผู้ที่มีสติปัญญาในปกติ หรือผู้ที่มีสติปัญญาในระดับสูง รอยความจำจึงลึกและชัดเจนกว่า (วรณิ ลิ้มอักษร, 2546 : 115) ขณะเดียวกันการที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจในพฤติกรรมของครูผู้สอน ก็ย่อมมีอิทธิพลต่อความจำของผู้เรียนเช่นกัน ดังที่

คาเลท (Kalat. อ้างถึงใน วรณีย์ ลิ้มอักษร. 2546 : 115) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจำว่า ความประทับใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความจำ เนื่องจากความประทับใจจะไปกระตุ้นให้บุคคลมีอารมณ์เกิดขึ้น อารมณ์ดังกล่าวจะกระตุ้น Norepinephrine Synapses ในสมอง หรือรู้จักกันในนาม β - adrenergic synapses ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความสามารถในการบันทึกความจำให้มากขึ้น สอดคล้องกับการค้นคว้าการค้นคว้าของนักจิตวิทยา และนักจิตวิทยาการศึกษา กล่าวว่า ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะจำเหตุการณ์ที่เขาเกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกที่ดี มีความพอใจมากกว่าเหตุการณ์ที่ทำให้เขาเกิดความไม่พอใจหรือไม่สนุกสนาน (เพราพรหม เปลียนภู. 2542 : 339) และการที่ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการใช้คำถามมาประกอบจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการตั้งคำถามนักเรียนเป็นระยะ ๆ ก็สามารถสร้างความคงทนในการจำให้กับผู้เรียนได้เช่นกัน ดังที่ คลิฟฟอร์ด (Guildford. อ้างถึงในบุญชูรี คำชาย. 2540 : 181) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการสอนเพื่อความคงทนในการจำ ไว้หลากหลายวิธี อาทิเช่น 1) จัดหาโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้หรือฝึกปรี้อสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป 2) กระตุ้นให้มีการอภิปราย ถาม ตอบ หลังจากจบการเรียนในช่วงหนึ่ง ๆ 3) วิธีการนำเสนอบทเรียนควรให้อยู่ในลักษณะที่เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทุกด้านในการเรียนรู้ 4) พัฒนากิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านความจำ และ 5) อภิปรายกับนักเรียนเกี่ยวกับธรรมชาติของความจำด้วยภาษาที่นักเรียนเข้าใจได้ อีกทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ผู้วิจัยได้จัดลำดับเนื้อหาวิชาจากง่ายไปยากตามลำดับ โดยเริ่มจากให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับ ระบบเศรษฐกิจ ตลาด อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาโดยอุปสงค์ และอุปทาน การกำหนดราคาโดยกลยุทธ์การตลาด ฯลฯ การจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อความคงทนในการเรียนรู้ ดังที่ เกษมศรี ภัทรภูริสกุล (2544 : 42) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดบทเรียนให้มีความหมาย ด้วยการจัดเป็นลำดับขั้น เน้น การจัดบทเรียนให้เป็นลำดับตามขั้นตอนการเรียนรู้ ในลำดับขั้นต่ำกว่าจะเป็นพื้นฐานให้เรียนรู้ขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับไป เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้”

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีที่ทำให้ให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ซึ่งจะส่งผล ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 259 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยสามารถยืนยันได้ว่าวิธีสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ประเด็นสำคัญอยู่ที่ครูผู้สอนจะต้องนำสื่อ หรือเทคนิคอื่น ๆ มาใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นการที่ผู้วิจัยได้นำเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบ

บรรยาย จึงเป็นวิธีการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ซึ่งสอดคล้องกับการจัดชั้นเรียนของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่จัดนักเรียนแบบละความสามารถ ทั้งนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำวิธีสอนแบบบรรยาย ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพียงแต่จะต้องนำเทคนิคอื่น ๆ มาร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย ก็จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายมีประสิทธิภาพได้ แม้ว่าในปัจจุบันวิธีสอนแบบบรรยายเป็นวิธีสอนที่ไม่ได้รับความนิยมในแวดวงการศึกษาไทย แต่ผลจากวิจัยยืนยันได้ว่าการนำวิธีสอนแบบบรรยาย มาใช้ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์และ ความคงทนในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3.1.2 ผลการวิจัยสามารถยืนยันได้ว่าการสอนเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์ การนำเทคนิคกราฟิกและการใช้คำถาม มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากจะส่งผลทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งสามารถจดจำข้อมูลเหล่านั้นได้นานขึ้น ซึ่งก็คือความคงทนในการเรียนรู้นั่นเอง

3.1.3 ก่อนที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายไปใช้ร่วมกับเทคนิคต่าง ๆ จะต้องศึกษาขั้นตอนของวิธีสอนแบบบรรยายให้ละเอียดมีกี่ขั้นอะไรบ้าง อีกทั้งการเลือกเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อจะนำมาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ก็จะทำให้การนำวิธีสอนแบบบรรยายไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการนำวิธีสอนแบบบรรยาย ใช้ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ ไปทดลองใช้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อยืนยันว่าวิธีสอนแบบบรรยาย เมื่อนำไปใช้ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ หรือพัฒนาทักษะอื่น ๆ

3.2.2 ควรนำตัวแปรอื่น ๆ มาร่วมวิเคราะห์ด้วย อาทิเช่น รูปแบบการเรียน (Learning Style) ความถนัดทางการเรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- บุญศรี คำชาย. (2540). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- เกษมศรี ภัทรภูริสกุล. (2544). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีสรวรคณิคม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เกษมศักดิ์ หนูชุม. (2552). **ผลการสอนโดยใช้เทคนิคกราฟิก เรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแสงวิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ทิตนา แคมมณี. (2545). “เทคนิควิธีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการคิด” ใน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (บรรณาธิการ), **นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา 2**. หน้า 44 – 69 กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). **14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- ปรียา ศุภวงศ์. (2543). การเปรียบเทียบการสอนโดยใช้เทคนิคกราฟิก กับการสอนแบบปกติที่มีต่อ **ความคิดรวบยอดในวิชาพื้นฐานอารยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ – การสอน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พ่องพรรณ ตริยมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์. (2543). การออกแบบการวิจัย(Research Design). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- แฝงกมล เพชรเกลี้ยง. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิค **การใช้คำถาม และผังมโนทัศน์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2556.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป เมเนจเม้นท์.
- เพราพรรณ เปลี๋ยนภู. (2542). **จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี.
- มนอทัย ชูพรหม. (2554). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การคิดวิเคราะห์ **และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตกผลึก ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย และมูลนิธิสตรีนิสิตศรี – สฤชดีวงศ์. (2543). คำพ่อสอน : **ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงเทพ.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2546). **จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)**. สงขลา : ภาควิชาจิตวิทยา และการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วันเพ็ญ กลิ่นอ่อน. การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 **โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2559.
- วันเพ็ญ วรรณโกมล. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2544.
- วิชัย วงศ์สุวรรณ. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ **บรรยาย ร่วมกับการใช้เทคนิคกราฟิกและสารสนเทศร่วมสมัย เรื่องนโยบายการเงิน การคลังและการค้าระหว่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.** (เอกสารอัดสำเนา)

- วิชัย วงศ์สุวรรณ. (2558). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสาน วิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.** โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา (เอกสารอัดสำเนา).
- ศิริพันธ์ ศิริพันธ์ และคณะ. (2557). **วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิกและสารสนเทศร่วมสมัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.** วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (ฉบับปฐมฤกษ์) มกราคม – มิถุนายน 2557 หน้า 12 – 20
- สมชาย ชูชาติ. (2538). **เอกสารคำสอนวิชา ศษ 361 วิธีสอนทั่วไป.** ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุวิมล เขี้ยวแก้ว (2542). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหน่วยทักษะการใช้คำถาม.** ปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สุริสา ไวแสน. **การศึกษาการจัดการเรียนรู้เรื่อง สารละลายกรด-เบส โดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้คำถามและผังมโนทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2555.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ.(2545). **21 วิธีจัดการเรียนรู้ :เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์
- เสริมศรี ไชยศรี (2539). **พื้นฐานการสอน.** เชียงใหม่ : ล้านนากรพิมพ์.
- โสภาพรรณ สุวรรณแสง และเกื้อกุล คุปรัตน์. (2525). **การผลิตวัสดุกราฟิก.** กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- อุมาภรณ์ ไชยเจริญ. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การสอนรูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามและเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2556.
- อุไรวรรณ ฉลาดกิจ. (2553). **ผลการใช้วิธีสอนแบบอริยสัจ 4 ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- Bloom, B.S. (1976). **Human Characteristics and School Learning.** New York : McGraw-Hill Book.
- Klausmeier, H.J. (1980). **Learning and Teaching Concepts : A Strategy for Testing Application of Theory.** New York : Academic Press.